

[Svend Nielsen.]

kommer mig, at egentlig burde det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, der jo har ydet Bidrag til Forstaaelse af Problemer af historisk Art, være en af de første til at erkende, hvorledes Forholdene under Krigens Gang har ændret sig.

Det høje Ting husker sikkert, hvordan det saa ud paa Falderebet til denne Krig, hvordan de smaa Folk blev ladet i Stikken, hvordan de smaa Lande for nogles Vedkommende blev opslugt af Nazismen, og hvordan man for Englands Vedkommende, dengang med Chamberlain i Spidsen, under ingen Omstændigheder foretog sig noget praktisk og aktivt for at forhindre, at denne Udvikling hen imod Krigens fortsatte. Hvordan saa det ud f. Eks i Frankrig dengang? Ja, ogsaa her ved man jo — og man fik det senere bekræftet —, at i udslaggivende Stillinger i dette Land stod Folk, der sympatiserede med Nazismen, og da Krigens endelig brød ud, hvad foretog man sig da? Samlede man alt, hvad der hed Anti-Nazisme, for at gøre denne Krig til et antinazistisk Felttog mod det tredje Rige? Var det det, man foretog sig, mine Herrer, paa daværende Tidspunkt? Det var det absolut ikke. Det første, man foretog sig, f. Eks. i Frankrig, var, at man rettede et dødbringende Slag mod antifascistiske Grupperinger, arresterede dem, forbød deres Presse, og hvem førte det store Ord? Ja, det gjorde de Kræfter, der havde Medansvaret for Sammenbrudet, for, at Paris blev udleveret og for alt det, som Tingets Medlemmer jo husker lige saa godt som jeg. Hvornaar blev Krigens til en Krig mod Nazismen, til en Krig med det Formaal at slaa det nazistiske Tyskland ned? Blev den det under Chamberlains Førerskab, blev den det under Laval's Førerskab? Den blev det først senere, og det kan jeg ikke tro, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch kan være uvidende om. Hvornaar fik man en klar Stillingtagen til, hvilke Formaal denne Krig tjente? Det fik man absolut ikke ved Krigens Udbrud, det ved det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch lige saa godt som jeg. Det fik vi først paa et langt senere Tidspunkt. Derfor det det ikke i Uoverensstemmelse med historiske Fakta, naar vi paa daværende Tidspunkt sagde vor Mening ogsaa om denne Krig

og de Kræfter, der førte an i Krigens. Vi ved jo udmærket, at for Englands Vedkommende kom Vendingen, da andre Kræfter kom til Magten, for Frankrigs Vedkommende kom Vendingen, da det franske Folk under Ledelse af sine bedste Sønner og Døtre fejede Munkekutterne og de fascistiske Bevægelser bort, de, der havde ført til Frankrigs Fordærv; da kom ogsaa et Frankrig frem som det, vi har kendt før, et Fremskridtets og et Kulturens Frankrig.

Derfor er det under alle Omstændigheder for letkøbt for en saa udmærket Historiker som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch at se bort fra de øjeblikkelige Forhold dengang, naar man skal vurdere, hvem der har set rigtigt paa Krigens m. m. ud fra de reelle Forhold, der forelaa. Jeg vil i hvert Tilfælde paa ny understrege, at vor Bevægelse har paa intet Tidspunkt svigtet sin Opgave, hverken naar det drejede sig om at forsvare det danske Folk, det arbejdende Folks Interesser over for de økonomiske Angreb, der blev rettet mod det som Konsekvens af Besættelsesmagtens Indgreb, ej heller, da det drejede sig om at deltage i Arbejdet — sammen med, det skal siges, en Række andre gode Kræfter — for at faa vor Nation befriet igen.

Jeg spurgte det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch i mit første Indlæg, hvordan det kunde være, at det var Kommunisterne, der den 22. Juni 1941 maatte vandre først i Vestre Fængsel og senere i Horsørød, naar det ærede Medlem har den Opfattelse, at det var tyskvenlig Virksomhed, vi drev. Et saadant Standpunkt er saa inkonsekvent, at man efter min Mening burde være forskaaet for at faa det fremført.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Jeg forstaaer saa særdeles udmærket, at det ærede Medlem maa se at faa viftet disse Citater af sig. Men det vil nu ikke lykkes det ærede Medlem. Vi skulde overbevises om, at Kommunisterne kun har kæmpet mod de vestlige Imperialister, saa længe det var Chamberlain og Laval, der ledede, men jeg ved ikke, om det ærede Medlem rigtig var klar